

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
MACIEJA SZPUNARJA,
predstavljeni 16. maja 2018¹

Zadeva C-268/17

**Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta
proti
AY**

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Županijski Sud u Zagrebu (okrožno sodišče v Zagrebu, Hrvaška))

„Predhodno odločanje – Pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah – Okvirni sklep 2002/584/PNZ – Člena 3(2) in 4(3) – Evropski nalog za prijetje – Razlogi za neizvršitev – Koncept pravnomočne sodbe glede enakih dejanj – Zahtevana oseba – Status priče v izvršitveni državi članici“

1. S tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Županijski Sud u Zagrebu (okrožno sodišče v Zagrebu, Hrvaška), bo Sodišče dobilo priložnost pojasniti, da načeloma ni pristojno za razlago določb o neizvršitvi evropskega naloga za prijetje (v nadaljevanju: ENP), kadar vprašanja postavlja sodišče države članice, ki je zadevni ENP izdala v skladu z Okvirnim sklepom Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (v nadaljevanju: Okvirni sklep).²

Pravni okvir

2. Člen 1 Okvirnega sklepa, naslovljen „Opredelitev evropskega naloga za prijetje in obveznost njegove izvršitve“, določa:

„1. Evropski nalog za prijetje je sodna odločba, ki jo izda država članica z namenom prijetja in predaje zahtevane osebe s strani druge države članice z namenom uvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapor ali ukrep, vezan na odvzem prostosti.

2. Države članice izvršijo vsak evropski nalog za prijetje na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa.

3. Ta okvirni sklep ne spreminja obveznosti, ki izhajajo iz spoštovanja temeljnih pravic in temeljnih pravnih načel iz člena 6 Pogodbe o Evropski uniji.“

¹ Jezik izvornika: angleščina.

² UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 34.

3. Člen 2, naslovljen „Področje uporabe evropskega naloga za prijetje“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Evropski nalog za prijetje se lahko izda za dejanja, ki se po pravu odreditvene države članice kaznujejo z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti najmanj 12 mesecev ali, kadar sta kazen ali ukrep, vezan na odvzem prostosti izrečena, za kazni do najmanj štirih mesecev.

2. Naslednja kazniva dejanja, če so v odreditveni državi članici kazniva z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti do najmanj treh let in kot so opredeljena po pravu odreditvene države članice, so po tem okvirnem sklepu in brez ugotavljanja dvojne kaznivosti storjenega dejanja razlog za predajo osebe na podlagi evropskega naloga za prijetje:

[...]

– korupcija,

[...]“

4. V členu 3 zgoraj navedenega okvirnega sklepa so navedeni „razlogi za obvezno neizvršitev evropskega naloga za prijetje“, v skladu s katerimi:

„Izvršitveni pravosodni organ države članice (v nadaljevanju: ‚izvršitveni pravosodni organ‘) zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje v naslednjih primerih:

[...]

2. če izvršitveni pravosodni organ dobi obvestilo, da je zahtevani osebi država članica izrekla pravnomočno sodbo za ista dejanja, pod pogojem, da je v primeru izrečene kazni ta kazen že prestala ali se po zakonodaji izvršitvene države članice ne more več obsoditi;

[...]“

5. Člen 4 Okvirnega sklepa, naslovljen „Razlogi za fakultativno neizvršitev evropskega naloga za prijetje“, določa:

„Izvršitveni pravosodni organ lahko zavrne izvršitev evropskega naloga za prijetje:

[...]

3. kadar pravosodne oblasti izvršitvene države članice sklenejo, da za dejanje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje, ne bodo uvedle kazenskega postopka ali da bodo postopek ustavile, ali kadar je bila zahtevani osebi v državi članici za ista dejanja izrečena pravnomočna sodba, ki onemogoča nadaljnji postopek;

[...]“

Dejansko stanje, postopek in predložena vprašanja

6. AY je madžarski državljan in predsednik uprave madžarskega podjetja, zoper katerega je bil pred predložitvenim sodiščem uveden kazenski postopek. V obtožnici, ki jo je 31. marca 2014 vložil Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (urad za preprečevanje korupcije in organiziranega kriminala, v nadaljevanju: USKOK), je navedeno, da naj bi soglašal s plačilom velikega zneska denarja visokemu funkcionarju na Hrvaškem v zameno za sklenitev pogodbe med madžarskim podjetjem in hrvaško vlado.

7. USKOK je 10. junija 2011 uvedel preiskavo proti AY kot osumljencu kaznivega dejanja dajanja podkupnine, pred začetkom preiskave pa je o vsem obvestil madžarsko generalno državno tožilstvo in madžarskega generalnega državnega tožilca osebno. Po sprejetju sklepa o začetku preiskave je bila pri madžarskih pristojnih organih zaprosena mednarodna pravna pomoč v obliki zaslišanja AY kot osumljenca in vročitve vabila zadnjemu. Zaposila za pravno pomoč so bila poslana med 10. junijem 2011 in septembrom 2013.

8. Madžarski organi zaprosilom za pravno pomoč niso ugodili. Hrvaški organi zato niso mogli stopiti v stik z osumljenim AY in decembra 2012 je bila v Republiki Hrvaški prekinjena preiskava proti njemu.

9. Kljub vsemu je madžarski generalni državni tožilec na podlagi informacij, ki so mu bile sporočene v prilogi k zaprosilu za pravno pomoč, uvedel preiskavo zaradi utemeljenih razlogov za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost z dajanjem podkupnine z mednarodnim elementom po madžarskem kazenskem zakoniku. Ta preiskava je bila 20. januarja 2012 ustavljena s sklepom osrednjega preiskovalnega urada na podlagi madžarskega zakona o kazenskem postopku, ker storjena dejanja niso pomenila kaznivega dejanja. Vendar ta preiskava ni bila uvedena proti AY kot osumljencu, ampak samo v zvezi z domnevnim kaznivim dejanjem. AY je bil v zvezi s tem zaslišan kot prič. Hrvaški funkcionar v tej preiskavi ni bil zaslišan kot prič.

10. Po navedbah predložitvenega sodišča so bili drugi postopki na Madžarskem ustavljeni zaradi pomanjkanja novih dejstev, ki bi nastala po tistih, ki so navedena v sklepu z dne 20. januarja 2012.

11. USKOK je 1. oktobra 2013, po pristopu Republike Hrvaške k Evropski uniji, ko se kazenski postopek na Hrvaškem v skladu z veljavnimi nacionalnimi predpisi še ni začel, zoper AY izdal ENP.

12. S sklepom Fővárosi Törvényszék (višje sodišče v Budimpešti, Madžarska) z dne 7. oktobra 2013 je bila izvršitev ENP zavrnjena z obrazložitvijo, da je na podlagi razpoložljivih podatkov mogoče ugotoviti, da je bil na Madžarskem že začet kazenski postopek na podlagi istega dejanskega stanja in zaradi storitve istega kaznivega dejanja, na katerem temelji nalog za prijetje, ki pa ga je madžarski pravosodni organ ustavil.

13. Potem ko je bila pri predložitvenem sodišču vložena obtožnica v kazenskem postopku zoper A. Y., ki je postala pravnomočna, je bila zadeva na podlagi zadevne določbe hrvaškega zakona o kazenskem postopku dodeljena zunajobravnavnemu senatu predložitvenega sodišča, oddelku za evropski nalog za prijetje. Zoper zahtevano osebo, A. Y., je bil 15. decembra 2015 izdan drugi ENP. Tega ENP Madžarska nikoli ni izvršila.

14. Predložitveno sodišče je tudi drugi ENP 27. januarja 2017 predložilo pristojnim madžarskim organom.

15. Po poteku 60 dni od zadnje predložitve drugega ENP se je predložitveno sodišče obrnilo na nacionalnega člana Eurojusta. Nacionalni član Eurojusta je po posredovanju predložitvenemu sodišču posredoval mnenje pristojnega organa na Madžarskem, v katerem je navedeno, da menijo, da niso dolžni ukrepati na podlagi ponovno izdanega ENP, in da na Madžarskem ni pravne možnosti za prijetje obdolženca, A. Y., ali za uvedbo novega postopka za izvršitev ENP, izdanega 15. decembra 2015 na Hrvaškem. Pristojni pravosodni organ na Madžarskem je predložitvenemu sodišču 4. aprila 2017 posredoval enako mnenje.

16. Ker predložitveno sodišče dvomi v razlago razlogov za zavrnitev izvršitve ENP iz členov 3(2) in 4(3) Okvirnega sklepa, je s sklepom z dne 16. maja 2017, ki ga je Sodišče prejelo 18. maja 2017, predložilo naslednja vprašanja za predhodno odločanje:

- „1. Ali je treba člen 4(3) Okvirnega sklepa razlagati tako, da se neuedba kazenskega postopka za kaznivo dejanje, na katerem temelji ENP, ali ustavitve postopka nanaša samo na dejanje, na katerem temelji ENP, ali pa je treba to določbo razlagati tako, da se mora ta odločitev nanašati tudi na zahtevano osebo kot osumljenca/obdolženca v teh postopkih?
2. Ali lahko država članica zavrne izvršitev izdanega ENP na podlagi člena 4(3) Okvirnega sklepa iz razloga, da v drugi državi članici pravosodni organ ni uvedel kazenskega postopka za kaznivo dejanje, na katerem temelji ENP, ali da je bil v njej ustavljen postopek, v katerem zahtevana oseba ni bila osumljenec ali obdolženec, temveč priča?
3. Ali lahko odločitev o ustavitvi preiskave v postopku, v katerem zahtevana oseba ni bila osumljenec, ampak je bila zaslišana kot priča, za druge države članice pomeni razlog za neizvršitev izdanega ENP na podlagi člena 3(2) Okvirnega sklepa?
4. Kakšno je medsebojno razmerje med obveznim razlogom za zavrnitev predaje iz člena 3(2) Okvirnega sklepa, in sicer, ‚če izvršitveni pravosodni organ dobi obvestilo, da je zahtevani osebi država članica izrekla pravnomočno sodbo za ista dejanja‘, in fakultativnim razlogom za zavrnitev predaje iz člena 4(3) Okvirnega sklepa, in sicer, ‚kadar je bila zahtevani osebi v državi članici za ista dejanja izrečena pravnomočna sodba, ki onemogoča nadaljnji postopek‘?
5. Ali je treba člen 1(2) Okvirnega sklepa razlagati tako, da je izvršitvena država članica dolžna odločiti o vsakem ENP, ki ji je poslan, tudi če je o predhodnem ENP, ki ga je izdal drug pravosodni organ zoper isto zahtevano osebo v istem kazenskem postopku, že odločila, nov ENP pa je bil izdan zaradi spremenjenih okoliščin v državi, ki je izdala ENP (pravnomočna obtožnica oz. začetek kazenskega postopka, strožji dokazni standard, nov pristojni pravosodni organ oz. sodišče)?“

17. Glede na posebne okoliščine te zadeve je bila ta prednostno obravnavana v skladu s členom 53(3) Poslovnika Sodišča.

18. Pisna stališča so predložile stranke v postopku v glavni stvari, hrvaška, češka, madžarska, avstrijska in romunska vlada, Irska ter Komisija. Stranke v postopku v glavni stvari, hrvaška in madžarska vlada ter Komisija so se udeležile obravnave, ki je bila 28. februarja 2018.

Presoja

Pristojnost Sodišča

19. V obravnavani zadevi želi sodišče države članice, ki je izdala ENP, pojasnilo glede njegove izvršitve. V zvezi s tem predložitveno sodišče postavlja več vprašanj glede razlogov za zavrnitev izvršitve ENP, ki jih določata člena 3(2) in 4(3) Okvirnega sklepa.

20. To se zdi nenavadno, saj bi odgovor Sodišča zadeval le izvršitvene organe.

21. Zadeve v zvezi z ENP običajno izvirajo iz spora med pravosodnimi organi dveh držav članic. Organi ene države članice izdajo ENP, pravosodni organi druge države članice pa ta ENP izvršijo.

22. Posledično zadeve, povezane z vprašanji izvršitve, zlasti glede morebitnih razlogov za zavrnitev izvršitve, izvirajo običajno od izvršitvenih pravosodnih organov, saj ti zaprosijo za pojasnilo glede omejitev takšnih razlogov za zavrnitev.³ Ti organi želijo izvedeti, ali smejo izvršiti ENP ali ne.

23. Zdi se, da je predložitveno sodišče mnenja, da bi se lahko na podlagi odgovora Sodišča morda znašlo v položaju, v katerem bi bilo treba ENP umakniti. Če bi torej Sodišče ugotovilo, da imajo madžarski organi razloge za zavrnitev izvršitve ENP, bi predložitveno sodišče poskrbelo, da se ENP umakne.

24. Menim, da Sodišče ne more odgovoriti na vprašanja za predhodno odločanje od prvega do četrtega. Po mojem mnenju za to ni pristojno.⁴

25. Iz člena 267(2) PDEU je razvidno, da je Sodišče pristojno za predhodno odločanje glede vprašanj, ki jih predložitveno sodišče šteje kot „nujna“ za to, da bo lahko izreklo sodbo.

26. V zadevi, kot je obravnavana, nikakor ne vidim te nuje po odgovoru Sodišča za postopek pred predložitvenim sodiščem. Drži, da so praviloma predlogi za sprejetje predhodne odločbe dopustni, in le v zelo redkih in izjemnih primerih Sodišče nanje ne odgovori. Za take predloge velja domneva upoštevnosti.⁵ To vprašanje o upoštevnosti vprašanja je objektivno.

27. Sodišče je tako v „izjemnih okoliščinah“, kakor jih samo označuje,⁶ odklonilo odgovor na vprašanja v hipotetičnih zadevah, v katerih postavljena vprašanja niso bila pomembna za rešitev spora oziroma ko vprašanja ali dejstva niso bila dovolj jasna.

28. Na prvi pogled se ne zdi, da vprašanja od prvega do četrtega spadajo v katero koli kategorijo zadev, v katerih je Sodišče zavrnilo odgovor na vprašanja. Kolikor vem, pa se Sodišče doslej še ni srečalo s primerom, kot je obravnavana zadeva, torej ko organi države članice, ki izdajo ENP, zahtevajo pojasnilo glede pravic in obveznosti tistih, ki naj ENP izvršijo.

29. Vprašanje, ali se organ, ki je izdal ENP, odloči vztrajati pri ENP, je in mora biti neodvisno od vprašanja o morebitnih razlogih za neizvršitev. Če bi Sodišče denimo menilo, da se madžarski organi *lahko* oprejo na člena 3(2) ali 4(3) Okvirnega sklepa, da ne izvršijo ENP, to pravno ne vpliva na to, ali organ, ki je ENP izdal, pri njem vztraja. Predložitveno sodišče bi lahko vztrajalo pri ENP ali pa bi ga lahko umaknilo.

30. Pri zadevi, na kateri temelji ta predlog za predhodno odločanje, gre za razlago določb madžarskega prava z vidika določb Okvirnega sklepa v konkretnem primeru. Končno odločitev o tem, ali so zahteve iz členov 3(2) ali 4(3) Okvirnega sklepa izpolnjene ali ne, bodo morali sprejeti madžarski organi. Predložitveno sodišče tega ne more učinkovito storiti namesto madžarskih organov.

3 Glej na primer sodbe z dne 16. novembra 2010, Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683); z dne 5. aprila 2016, Aranyosi in Căldăraru (C-404/15 in C-659/15 PPU, EU:C:2016:198); z dne 24. maja 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346), in z dne 10. avgusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628).

4 Dobro se zavedam pravnega razlikovanja med pristojnostjo in dopustnostjo, čeprav je morda njegov praktični pomen omejen, in glede tega se povsem strinjam s pregledom generalnega pravobranilca N. Wahla v sklepnih predlogih v zadevi Gullotta in Farmacia di Gullotta Davide & C. (C-497/12, EU:C:2015:168, točke od 16 do 25). V zvezi s tem razlikovanjem glej tudi moje sklepne predloge v zadevi Rendón Marín in CS (C-165/14 in C-304/14, EU:C:2016:75, točka 48), in Naômé, C., *Le renvoi préjudiciel en droit européen – Guide pratique* (2. izdaja), Larcier, Bruselj, 2010, str. 85 in 86.

5 Glej na primer sodbo z dne 17. aprila 2018, Krüsemann in drugi (C-195/17, od C-197/17 do C-203/17, C-226/17, C-228/17, C-254/17, C-274/17, C-275/17, od C-278/17 do C-286/17 in od C-290/17 do C-292/17, EU:C:2018:258, točka 24 in navedena sodna praksa).

6 Glej na primer sodbo z dne 5. junija 1997, Celestini (C-105/94, EU:C:1997:277, točka 22).

31. Če bi Sodišče odgovorilo na vprašanja od prvega do četrtega v obravnavani zadevi, njegova odločitev seveda ne bi bila „povsem svetovalna brez kakršnih koli zavezujočih učinkov“. ⁷ A dejansko in glede na predložitveno sodišče v obravnavani zadevi bi bila natanko to: nedvomno zanimivo čtivo, ki pa ga hrvaški organi v konkretni obravnavani zadevi ne bi mogli uporabiti v praksi. Odločitev bi lahko bila pomembna le za madžarske organe, od katerih pa ta predlog za sprejetje predhodne odločbe ne izvira.

32. Poleg tega se ne sme pozabiti, da celotni sistem, ki je podlaga za EGP, temelji na medsebojnem zaupanju in priznavanju med izvršitvenimi državami članicami in odreditvenimi državami članicami. Jasno je, da mora najprej izvršitvena država članica zaupati v ukrepe odreditvene države članice. Vendar mora tudi odreditvena država članica zaupati v ukrepe izvršitvene države članice, kadar se ta sklicuje na razloge za zavrnitev izvršitve ENP. Ko začne odreditvena država članica uporabljati in razlagati pravo izvršitvene države članice ter poskuša ugotoviti, ali ta pravilno uporablja pravo, se nevarno približa skalitvi medsebojnega zaupanja. V zvezi s tem pa, drugače kot v denimo civilnopravnih zadevah, ni običajno, da bi organi ene države uporabljali, razlagali in ocenjevali pravo druge države. Pri mehanizmu, vzpostavljenem s postopkom predhodnega odločanja, nacionalna sodišča predložijo dejstva in opis zadevnega nacionalnega prava, da bi lahko Sodišče zagotovilo koristno in smiselno razlago prava EU. To pa je mogoče zagotoviti le, če lahko predložitveno sodišče razlago Sodišča nato dejansko uporabi v svoji obravnavani zadevi. Ker hrvaško sodišče ne more uporabljati madžarskega kazenskega prava, bo odgovor Sodišča v tem smislu brezpredmeten. ⁸

33. Skratka, ker se vprašanja za predhodno odločanje nanašajo na razlago Okvirnega sklepa v okviru vprašanj, ki so v pristojnosti organov odreditvene države članice, menim, da Sodišče ni pristojno, da na njih odgovori.

34. Kar zadeva peto vprašanje, se mi pristojnost ne zdi vprašljiva. V skladu z Okvirnim sklepom, ki temelji na sodelovanju med organi več držav članic, je odgovor na to vprašanje pomemben zlasti za organe izvršitvene države članice. Vendar je odločitev o tem vprašanju, s katerim predložitveno sodišče v bistvu želi izvedeti, ali je v skladu s členom 1(2) Okvirnega sklepa izvršitveni pravosodni organ dolžan sprejeti odločitev glede prejetega ENP, nujna tudi za predložitveno sodišče, da bi izvedelo, ali lahko od izvršitvenega pravosodnega organa pravno pričakuje odgovor. Tako bo lahko predložitveno sodišče ugotovilo, ali mora umakniti drugi ENP ali ne. Poleg tega je treba upoštevati, da je peto vprašanje edino, ki ne zahteva nobene razlage madžarskega prava od hrvaškega predložitvenega sodišča.

Vsebinska preučitev

Peto vprašanje

35. Predložitveno sodišče želi s petim vprašanjem v bistvu izvedeti, ali je v skladu s členom 1(2) Okvirnega sklepa izvršitveni pravosodni organ dolžan sprejeti odločitev glede prejetega ENP tudi v primeru, v katerem je v tej državi članici že bilo odločeno o predhodnem ENP, ki se nanaša na isto zahtevano osebo v istem kazenskem postopku, drug pravosodni organ pa je zaradi spremenjenih okoliščin v odreditveni državi članici izdal drugi ENP.

⁷ Gre za terminologijo, ki jo je Sodišče uporabilo za razlikovanje postopka iz člena 267 PDEU v mnenju 1/91 (Prvo mnenje o Sporazumu EGP) z dne 14. decembra 1991 (EU:C:1991:490, točka 61).

⁸ In ravno v tem je ključna razlika v primerjavi s položaji, v katerih nacionalna sodišča – podobno kot v civilnem pravu – uporabijo tuje pravo na podlagi kolizijskih pravil mednarodnega zasebnega prava. V takem primeru predložitveno sodišče vedno izreče sodbo, tudi če uporabi tuje pravo. V obravnavanem primeru pa ni tako.

36. V skladu z jasnim besedilom člena 1(2) Okvirnega sklepa morajo države članice izvršiti vsak ENP na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami tega okvirnega sklepa. V tem smislu člen 15(1) Okvirnega sklepa določa, da mora izvršitveni pravosodni organ odločiti o predaji zahtevane osebe v rokih, opredeljenih v Okvirnem sklepu. Poleg tega člen 17(1) Okvirnega sklepa določa, da je treba ENP obravnavati in izvršiti kot nujno zadevo, pri vsaki zavrnitvi njegove izvršitve pa je treba v skladu z odstavkom 6 tega člena navesti razloge. Poleg tega člen 22 Okvirnega sklepa določa, da izvršitveni pravosodni organ takoj obvesti odreditveni pravosodni organ o svoji odločitvi glede nadaljnjega ukrepanja v zvezi z ENP.

37. Poleg tega, kot bo podrobneje obrazloženo v nadaljevanju, so razlogi za neizvršitev ENP izčrpan naštetih v členu 3 in naslednjih Okvirnega sklepa. Obstoj predhodnega ENP ni vključen med razloge za zavrnitev.

38. Zato organi izvršitvene države članice, ki se ne odzovejo na ENP, kršijo svoje obveznosti na podlagi Okvirnega sklepa.

39. Predlagam torej, naj se na peto vprašanje odgovori, da je v skladu s členom 1(2) Okvirnega sklepa izvršitveni pravosodni organ dolžan sprejeti odločitev glede prejetega ENP tudi v primeru, v katerem je v tej državi članici že bilo odločeno o predhodnem ENP, ki zadeva isto zahtevano osebo v istem kazenskem postopku, a je drug pravosodni organ zaradi spremenjenih okoliščin v odreditveni državi članici izdal drugi ENP.

Vprašanja od prvega do četrtega

40. Če se Sodišče ne bi strinjalo z mojo analizo o pristojnosti v zvezi z vprašanji od prvega do četrtega, bom zdaj zgolj hipotetično obravnaval še preostala vprašanja za predhodno odločanje.

41. Predložitveno sodišče s prvimi štirimi vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je lahko odločitev, kot je odločitev madžarskega centralnega preiskovalnega urada z dne 20. januarja 2012 o ustavitvi preiskave na Madžarskem, razlog za zavrnitev v smislu členov 3(2) ali 4(3) Okvirnega sklepa, s čimer bi se preprečila izvršitev ENP, izdanega zoper AY Prav tako se sprašuje o povezavi med tema določbama.

Povezava med členoma 3(2) in 4(3) v smislu Okvirnega sklepa

42. Kar zadeva razloge za neizvršitev ENP, so osnovne značilnosti Okvirnega sklepa Sodišču že dobro poznane: Okvirni sklep temelji na načelu medsebojnega priznavanja, ki že samo po sebi kot „steber“ pravosodnega sodelovanja temelji na medsebojnem zaupanju⁹ med državami članicami, da se doseže zastavljeni cilj Unije, da postane območje svobode, varnosti in pravice.¹⁰ Zato Okvirni sklep v členu 1(2) določa pravilo, v skladu s katerim morajo države članice izvršiti vsak ENP na osnovi načela medsebojnega priznavanja in v skladu z določbami navedenega okvirnega sklepa. Izvršitveni pravosodni organi lahko torej, razen v posebnih okoliščinah, zavrnejo izvršitev takega naloga samo v taksativno naštetih primerih neizvršitve, določenih z Okvirnim sklepom, za izvršitev ENP pa se lahko določi le eden od pogojev, ki so v njem izčrpano naštetih. Tako je izvršitev ENP načelo, zavrnitev predaje pa je izjema, ki jo je treba razlagati ozko.¹¹

43. V členu 3 Okvirnega sklepa so naštetih razlogi za obvezno neizvršitev ENP, medtem ko so v členu 4 Okvirnega sklepa naštetih razlogi za fakultativno neizvršitev ENP.

⁹ Zdi se, da je v angleških jezikovnih različicah zadev Sodišča „medsebojno zaupanje“ včasih poimenovano z dvema različnima izrazoma. Po mojem razumevanju imata ta izraza popolnoma enak pomen in sta zamenljiva.

¹⁰ Glej na primer sodbo z dne 10. avgusta 2017, Tupikas (C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, točka 49).

¹¹ Glej sodbo z dne 29. junija 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, točka 19 in navedena sodna praksa).

44. Za ugotovitev, ali bi lahko v obravnavani zadevi madžarski organi zavrnilo izvršitev ENP, bom najprej obravnaval razloge za obvezno neizvršitev, predem preidem k razlogom za fakultativno neizvršitev.

Člen 3(2) Okvirnega sklepa

45. V skladu s členom 3(2) Okvirnega sklepa mora izvršitveni pravosodni organ zavrnilo izvršitev ENP, če dobi obvestilo, da je zahtevani osebi država članica izrekla pravnomočno sodbo za ista dejanja, če je v primeru izrečene kazni ta kazen že prestala ali se po zakonodaji izvršitvene države članice ne more več obsoditi.

46. Zdaj se postavlja vprašanje, ali se v obravnavani zadevi, v kateri je bila zadevna oseba „pravnomočno obsojena“ v smislu člena 3(2) Okvirnega sklepa s sklepom madžarskega centralnega preiskovalnega urada z dne 20. januarja 2012, s katerim je bila ustavljena preiskava, v kateri je bila oseba, kasneje iskana z ENP, zaslišana zgolj kot priča, navedeni sklep šteje za pravnomočno sodbo.

47. Člen 3(2) Okvirnega sklepa je izraz načela *ne bis in idem*, v skladu s katerim oseba ne more biti dvakrat kaznovana ali kazensko preganjana za isto dejanje.¹² To načelo, ki je v pravosodnih sistemih običajnega prava poimenovano kot „pravilo prepovedi ponovnega sojenja“,¹³ je, kar zadeva pravni red EU, zdaj opredeljeno v členu 50 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, ki določa, da „[n]ihče ne sme biti ponovno v kazenskem postopku ali kaznovan zaradi kaznivega dejanja, za katero je bil v Uniji v skladu z zakonom s pravnomočno sodbo že oproščen ali obsojen“.¹⁴

48. Medtem ko AY in madžarska vlada menita, da navedeni sklep pomeni „pravnomočno sodbo“ v smislu člena 3(2) Okvirnega sklepa, pa vse druge stranke v postopku menijo drugače.

49. Besedilo določbe na tem mestu ne postreže z jasno smernico. Medtem ko vsaj ena jezikovna različica člena 3(2) Okvirnega sklepa izrecno določa, da mora biti zahtevana oseba dokončno *obsojena* s pravnomočno sodbo,¹⁵ pa v veliki večini jezikovnih različic to ni tako jasno.

50. Zdi se, da sodna praksa Sodišča vse do danes še ni postregla z jasnim odgovorom na vprašanje, ki se obravnava.

51. V zadevi Mantello¹⁶ je Sodišče raje poseglo po precej široki razlagi člena 3(2) Okvirnega sklepa. Sodišče je v bistvu preneslo svojo sodno prakso na podlagi člena 54 Konvencije o izvajanju Schengenskega sporazuma in ugotovilo, da se za zahtevano osebo šteje, da se je pravnomočna sodba za ista dejanja v smislu člena 3(2) Okvirnega sklepa nanašala nanjo, če je bil kazenski pregon na podlagi kazenskega postopka pravnomočno ustavljen ali če so pravosodni organi države članice sprejeli odločbo, s katero je bil obtoženec pravnomočno oproščen v zvezi z očitanimi dejanji.

52. Obenem je Sodišče navedlo, da spada „pravnomočnost“ sodbe, navedena v členu 3(2) Okvirnega sklepa, na področje prava države članice, v kateri je bila ta sodba izdana.¹⁷

12 Glej Klimek, L., *European Arrest Warrant*, Springer, Heidelberg in drugi, 2015, str. 152.

13 Tako je v okviru člena 3(2) Okvirnega sklepa na primer poimenovano v Peers, S., *EU Justice and Home Affairs Law, Volume II: EU Criminal Law, Policing and Civil Law*, 4. izdaja, OUP, Oxford, 2016, str. 89.

14 Poleg tega je to načelo v Evropi izraženo še v številnih drugih pravnih instrumentih: Protokolu št. 7 k EKČP, Konvenciji o izvajanju Schengenskega sporazuma z dne 14. junija 1985 med vladami držav Gospodarske unije Beneluks, Zvezne republike Nemčije in Francoske republike o postopni odpravi kontrol na skupnih mejah in Evropski konvenciji Sveta Evrope o izročitvi z dne 13. decembra 1957.

15 Glej na primer nemško jezikovno različico („rechtskräftig verurteilt“).

16 Sodba z dne 16. novembra 2010 (C-261/09, EU:C:2010:683).

17 Glej sodbo z dne 16. novembra 2010, Mantello (C-261/09, EU:C:2010:683, točka 46).

53. AY je imel v preiskavi na Madžarskem zgolj status priče. Ni bil obdolženec. Menim, da mora biti posameznik, zato da je lahko „pravnomočno obsojen“, v neki fazi postopka obdolženec. Drugače povedano, kakor je tudi pravilno poudarila Komisija, da bi položaj spadal na področje uporabe člena 3(2) Okvirnega sklepa, morajo biti postopki uvedeni *zoper* isto osebo.

54. Poleg tega je mogoče na podlagi sodbe v zadevi Turanský sklepati, da načelo *ne bis in idem* ne velja za odločbo, s katero je organ države članice po vsebinski presoji zadeve, ki mu je bila predložena, odredil – v fazi pred ovadbo osebe, osumljene storitve kaznivega dejanja – ustavitev kazenskega pregona, če s to odločbo o ustavitvi v skladu z nacionalnim pravom te države ni pravnomočno ustavljen kazenski postopek in tako ta odločba ne pomeni ovire za to, da bi se v tej državi za ista dejanja začel nov kazenski pregon.¹⁸

55. Nazadnje, Sodišče je v sodbi Kossowski razsodilo, da sklepa državnega tožilstva, s katerim se kazenski postopek konča in preiskava proti neki osebi dokončno ustavi, ni mogoče šteti za pravnomočno odločbo, če je jasno, da je bil ta postopek ustavljen, ne da bi bila opravljena podrobna preiskava.¹⁹

56. V zvezi z obravnavano zadevo bo na podlagi informacij, ki jih je zagotovilo predložitveno sodišče, težko ugotoviti, ali je bila izvedena podrobna preiskava. Na podlagi načela medsebojnega zaupanja je po mojem mnenju mogoče domnevati, da je bila izvedena temeljita preiskava. V tem okviru, čeprav je (hrvaško) predložitveno sodišče zagotovo v kočljivem položaju, ko mora raziskati prakso madžarskih organov, pa ne vidim, da bi takšno domnevo ovrglo. A vendarle so ti preudarki hipotetični glede na to, kakor je navedeno zgoraj, da *zoper* AY niso bili uvedeni postopki, kar pomeni, da člen 3(2) Okvirnega sklepa ne pride v poštev.

57. Zato menim, da osebe, ki je bila zaslišana kot priča v kazenskem postopku, država članica ni mogla „pravnomočno obsoditi“ za namene člena 3(2) Okvirnega sklepa.

Člen 4(3) Okvirnega sklepa

58. Prvo in drugo vprašanje se nanašata na člen 4(3) Okvirnega sklepa. Prvi del te določbe omogoča zavrnitev izvršitve ENP, kadar pravosodni organi izvršitvene države članice odločijo, da bodisi ne bodo začeli pregona bodisi bodo ustavili postopek za kaznivo dejanje, ki je predmet ENP.

59. Zdi se, da se pristojni madžarski organi za zavrnitev izvršitve ENP opirajo na nacionalno določbo, s katero je prenesen člen 4(3) Okvirnega sklepa.

60. Uvodoma je treba poudariti, da člen 4(3) Okvirnega sklepa, ki ga Sodišče še ni razložilo, pomeni fakultativni razlog za zavrnitev izvršitve ENP. V skladu s to določbo lahko izvršitveni pravosodni organi zavrnejo izvršitev ENP, če sklenejo, da za dejanje, na katerem temelji evropski nalog za prijetje, ne bodo uvedli kazenskega postopka ali da bodo postopek za to kaznivo dejanje ustavili, ali kadar je bila zahtevani osebi v državi članici za ista dejanja izrečena pravnomočna sodba, ki onemogoča nadaljnji postopek. V zvezi s tem mora imeti izvršitveni pravosodni organ kljub temu polje proste presoje v zvezi s tem, ali je treba izvršitev ENP zavrniti ali ne.²⁰

18 Sodba z dne 22. decembra 2008, Turanský (C-491/07, EU:C:2008:768, točka 45). Glej tudi sodbi z dne 5. junija 2014, M (C-398/12, EU:C:2014:1057, točka 31), in z dne 29. junija 2016, Kossowski (C-486/14, EU:C:2016:483, točka 34). To vprašanje bo moralo očitno presojati predložitveno sodišče.

19 Glej sodbo z dne 29. junija 2016, Kossowski (C-486/14, EU:C:2016:483, točka 54).

20 Glej sodbo z dne 29. junija 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, točka 21), kar zadeva člen 4(6) Okvirnega sklepa.

61. Pogosto se zatrjuje, da je prvi del člena 4(3) Okvirnega sklepa, ki se obravnava v tej zadevi, enako kot člen 3(2) odraz načela *ne bis in idem*.²¹ Čeprav takšni trditvi ne bi nasprotoval, pa menim, da je, kakor pravilno izpostavlja tudi Komisija v svojih stališčih, pomembno poudariti, da je področje uporabe člena 4(3) Okvirnega sklepa širše od načela *ne bis in idem*. Poleg tega se zaradi fakultativne narave te določbe načelo *ne bis in idem* ne more uporabljati za omejitev ali zožitev te določbe.

62. Širše področje uporabe se kaže v ustrezno širši ubeseditvi. Tako se člen 4(3) Okvirnega sklepa sklicuje le na „dejanje, na katerem temelji ENP“, namesto na „zahtevano osebo“.

63. Po mnenju hrvaške, češke, avstrijske in romunske vlade ter Irske se na člen 4(3) Okvirnega sklepa ni mogoče sklicevati, kadar je bila odločitev o opustitvi kazenskega pregona sprejeta med preiskavo, v kateri je bila zahtevana oseba le priča. To bi bilo v nasprotju z načelom *ne bis in idem*, katerega cilj je zaščititi *posameznika* pred negativnimi posledicami dvojnega pregona.

64. Po mnenju A Y. in madžarske vlade je dejstvo, da je bil AY zgolj priča v postopku na Madžarskem, brezpredmetno za namene člena 4(3) Okvirnega sklepa. Stališče Komisije je podobno.

65. Natančneje, madžarska vlada trdi, da je vprašanje, v kakšni postopkovni vlogi je bila oseba, navedena v ENP, vključena v ustavljeni postopek, samo po sebi brezpredmetno. Nujneje naj bi bilo pregledati utemeljenost nacionalnega sklepa o opustitvi kazenskega pregona ali ustavitvi postopka. Za zavrnitev izvršitve ENP naj bi zadostovalo, da je v sklepu odločeno o kršitvi, to pomeni o istem nizu dejanj, kot so tista, na katerih je temeljil izdani ENP. V tem primeru je bilo tako.

66. V besedilu zadevne določbe ni izrecno navedeno, da mora biti zadevni kazenski postopek uveden zoper zahtevano osebo. Vendar bi se mi razlaga te določbe, v skladu s katero bi bilo mogoče izvršitev zavrniti celo takrat, kadar obstajajo ista zadevna dejstva, vendar so zadevne osebe različne, zdela preširoka. Za uporabo člena 4(3) Okvirnega sklepa bi se moral sklep o neuvedbi ali ustavitvi kazenskega postopka nanašati na zahtevano osebo, ne da bi bila ta oseba nujno formalno določena kot obdolženec ali osumljenec. Odločilno je, da je bila preučena možnost, da je iskana oseba storila zadevno kaznivo dejanje.

67. S takšno razlago se poleg tega v celoti upoštevajo tisti nacionalni pravni sistemi, v katerih zakoni o kazenskem postopku določajo preiskave *in rem*,²² ki jih je treba izvesti pred preiskavami *in personam*.²³ Organom kazenskega pregona države članice ni treba izvesti druge faze, če se v prvi fazi ugotovi, da ni bilo storjeno kaznivo dejanje. Za namene člena 4(3) Okvirnega sklepa ne bi smelo biti pomembno, ali je bila kazenska preiskava ustavljena v fazi *in rem* ali *in personam*.

68. Zato pomen člena 4(3) Okvirnega sklepa razumem tako, da je izvršitev ENP mogoče zavrniti, če pravosodni organi izvršitvene države, ki so pristojni tudi za pregon kaznivega dejanja, ki je predmet ENP, niso uvedli postopka ali pa so ga končali, tudi če zahtevana oseba v tem postopku ni bila obdolženec ali osumljenec, če so ti organi preučili možnost, da je ta oseba storila zadevno kaznivo dejanje.

21 Glej na primer Klimek, L., *European Arrest Warrant*, Springer, Heidelberg in drugi, 2015, str. 159, in Cimamonti, S., „European Arrest Warrant in practice and *ne bis in idem*“ v: N. Keijzer, E. Van Sliedregt, *The European Arrest Warrant in practice*, T. M. C. Asser, Haag, 2009, str. 114.

22 V kateri se najprej ugotovi, ali je bilo storjeno kaznivo dejanje.

23 V kateri se dokazi zbirajo v zvezi z določeno osebo.

69. Predlagam torej, naj se na vprašanja od prvega do četrtega odgovori: osebe, ki je bila zaslišana kot priča v kazenskem postopku, država članica ni mogla „pravnomočno obsoditi“ za namene člena 3(2) Okvirnega sklepa. Pomen člena 4(3) Okvirnega sklepa je treba razlagati tako, da je izvršitev ENP mogoče zavrniti, če pravosodni organi izvršitvene države, ki so pristojni tudi za kaznivo dejanje, na katerem temelji ENP, niso uvedli postopka ali pa so ga ustavili, tudi če zahtevana oseba v tem postopku ni bila obdolženec ali osumljenec, če so ti organi preučili možnost, da je ta oseba storila zadevno kaznivo dejanje.

Predlog

70. Glede na zgornje preudarke Sodišču predlagam, naj na predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Županijski Sud u Zagrebu (okrožno sodišče v Zagrebu, Hrvaška), odgovori:

Sodišče Evropske unije ni pristojno za odgovor na vprašanja za predhodno odločanje od prvega do četrtega, ki jih je Županijski Sud u Zagrebu (okrožno sodišče v Zagrebu) postavilo v odločbi z dne 18. maja 2017.

V skladu s členom 1(2) Okvirnega sklepa Sveta 2002/584/PNZ z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami („Okvirni sklep“) je izvršitveni pravosodni organ dolžan sprejeti odločitev glede prejetega evropskega naloga za prijetje (ENP) tudi v primeru, v katerem je v tej državi članici že bilo odločeno o predhodnem ENP, ki zadeva isto zahtevano osebo v istem kazenskem postopku, a je drug pravosodni organ zaradi spremenjenih okoliščin v odreditveni državi članici izdal drugi ENP.